

Кобрынская раённая цэнтралізаваная бібліятэчная сістэма
Цэнтральная раённая бібліятэка
Адзел абслугоўвання і інфармацыі

Серыя «Асоба ў гісторыі малой радзімы»

КРЯЗНАВЕЦ З ВЯЛІКАЙ ЛІТАРЫ

Біябібліяграфічны паказальнік
да 115-годдзя з дня нараджэння
Аляксея Міхайлавіча Мартынава

*2-е выданне, дапрацаванае
і дапоўненае*

Кобрын
2019

УДК 016:[908(476.7)(092)+929Мартынаў]
ББК 91.9:26.89(4Беи)
К78

Серыя заснавана ў 2014 годзе

Складальнік

С. Д. Курачук - галоўны бібліёграф аддзела абслугоўвання і інфармацыі цэнтральнай раённай бібліятэкі «Кобрынская раённая цэнтралізаваная бібліятэчная сістэма»

Краязнавец з вялікай літары : біябібліяграфічны паказальнік / Кобрынская раённая цэнтралізаваная бібліятэчная сістэма, цэнтральная раённая бібліятэка, аддзел абслугоўвання і інфармацыі ; склад. С. Д. Курачук. – 2-е выд., дапрац. і дап. – Кобрын : Цэнтральная раённая бібліятэка, 2019. - 56 с. : іл. – (Серыя «Асоба ў гісторыі малой радзімы»).

Біябібліяграфічны паказальнік прысвечаны краязнаўцу, гісторыку, выдатнаму кіраўніку, публіцысту, Ганароваму грамадзяніну горада Кобрына Аляксею Міхайлавічу Мартынаву (1904-1999). Паказальнік змяшчае працы А. М. Мартынава, літаратуру аб яго жыцці і дзейнасці. Адрасаваны ўсім тым, хто цікавіцца гісторыяй роднага краю, дасягненнямі людзей, якія ўнеслі асабісты ўклад у развіццё малой радзімы.

**УДК 016:[908(476.7)(092)+929Мартынаў]
ББК 91.9:26.89(4Беи)**

© Кобрынская раённая цэнтралізаваная
бібліятэчная сістэма, 2019

АД СКЛАДАЛЬНІКА

Біябібліяграфічны паказальнік «Краязнавец з вялікай літары» прысвечаны жыццю і дзейнасці Аляксея Міхайлавіча Мартынава, публіцыста, краязнаўца, гісторыка, выдатнага кіраўніка, Ганаровага грамадзяніна горада Кобрына. Ён унёс вялікі ўклад у захаванне гісторыка-культурных каштоўнасцей Кобрынскага раёна, быў ініцыятарам увекавечання месцаў, звязаных з гістарычнымі падзеямі на Кобрыншчыне. Многія ўстановы горада з'явіліся пры непасрэдным удзеле і намаганнях гэтага чалавека.

У нашым рэгіёне, увогуле на Брэстчыне і ў рэспубліцы, імя Мартынава добра вядома як імя чалавека - даследчыка гісторыі Кобрыншчыны, збіральніка рэдкіх дакументаў аб яе мінулым, першага і шматгадовага дырэктара музея імя А. В. Суворова, арганізатара і першага загадчыка гарадской бібліятэкі. А. М. Мартынаў не толькі збіраў матэрыялы пра кобрынскі край, але яшчэ быў выдатным папулярызатарам гэтых ведаў. Гісторыя нашага горада багата падзеямі, якія ў свой час даследаваў наш зямляк і з уласцівай яму лёгкасцю адлюстроўваў на бумазе. Аб гэтым яскрава сведчыць спіс крыніц, які ўключае яго работы.

Паказальнік мае наступную структуру:

Біяграфічны нарыс

Дакументы з сямейнага архіва

Бібліяграфічныя матэрыялы

Працы А. М. Мартынава

Працы А. М. Мартынава па тэмах:

Ваенна-гістарычны музей імя А. В. Суворова;

Вялікая Айчынная вайна на Кобрыншчыне;

1812 год на Кобрыншчыне;

Вуліцы Кобрына;

Старэйшыя прафесіі на Кобрыншчыне

Аб жыцці і дзейнасці А. М. Мартынава

Алфавітны паказальнік прац

Алфавітны спіс перыядычных выданняў, матэрыялы з якіх уключаны ў паказальнік.

Раздзел «*Працы А. М. Мартынава*» ўключае публікацыі ў кнігах, часопісах, газетах на беларускай, рускай мовах за 1967-2010 гады. Матэрыял размешчаны ў алфавіце назваў артыкулаў.

У раздзеле «*Аб жыцці і дзейнасці*» творы друку згрупаваны па відах: главы, раздзелы з кніг, часопісныя і газетныя артыкулы, найбольш стабільныя электронныя рэсурсы. Кнігі размешчаны ў алфавіце аўтараў, назваў кніг, артыкулы – па гадах у зваротнай храналогіі, унутры года – у алфавіце аўтараў, загаловаў. Для раскрыцця зместу пры неабходнасці да запісаў даюцца кароткія даведачныя анатацыі. Уключаны артыкулы з газет на беларускай і рускай мовах за 1999-2019 гады, бібліяграфічныя выданні Кобрынскай цэнтральнай раённай бібліятэкі.

Выданне прадстаўляе больш за 100 бібліяграфічных крыніц.

Даведачны апарат прадстаўлены алфавітным паказальнікам публікацый А. М. Мартынава, алфавітным

спісам перыядычных выданняў, матэрыялы з якіх уключаны ў паказальнік.

У выданні прадстаўлены асабістыя дакументы А. М. Мартынава, ілюстрацыйны матэрыял, фатаграфіі з сямейнага архіва краязнаўца і з архіваў Кобрынскага ваенна-гістарычнага музея імя А. В. Суворова, цэнтральнай раённай бібліятэкі.

Біябібліяграфічны паказальнік адрасаваны студэнтам, вучням, настаўнікам, бібліятэкарам, краязнаўцам, экскурсаводам і ўсім тым, хто цікавіцца гісторыяй роднага краю, дасягненнямі людзей, якія ўнеслі асабісты ўклад у развіццё нашай малой радзімы.

БІАГРАФІЧНЫ НАРЫС

У кожнага горада ёсць свае заповітныя імёны, якія ніколі не забываюцца. Яны, як зоркі на небасхіле, ззяюць доўга і шчодра, асвятляюць гістарычны шлях людзям, уяўляючы сабой узор служэння Айчыне. Для кабынчан такой пуцяводнай зоркай стаў **АЛЯКСЕЙ МІХАЙЛАВІЧ МАРТЫНАЎ** (1904-1999).

Жыццёвы шлях А. М. Мартынава быў даўжынёй у дзевяноста пяць гадоў. Ён перажыў дзве сусветныя войны, асабіста бачыў у вочы апошняга расійскага імператара Мікалая II, быў сведкам узнікнення, росквіту і заняпаду велізарнай дзяржавы - СССР. Яго жыццё не было багатая выдатнымі падзеямі глабальнага маштабу, аднак у кожным зігзагу лёсу прысутнічаў запал - тварыць, які зрабіў яго адным з самых вядомых і паважаных асоб на Кобыншчыне.

Аляксей Мартынаў нарадзіўся 7 жніўня (20 жніўня па новым стылі) 1904 года ў горадзе Кобыне ў сям'і народнага настаўніка Міхаіла Якаўлевіча Мартынава і Параскевы Антонаўны (народжанай Пісарэвіч). Аляксей выхоўваўся ў класічнай патрыярхальнай сям'і.

З самага раньняга дзяцінства пачаў праяўляць выдатныя здольнасці, добра вучыўся і меў вялікі творчы патэнцыял.

З 1911 года Аляксей стаў вучыцца ў Кобрынскім прыходскім вучылішчы. Аднак у сувязі з Першай сусветнай вайной вучоба была перарвана, сям'я эвакуіравалася ў горад Рагачоў Магілёўскай губерні, дзе знаходзілася да 1922 года. Там Аляксей Мартынаў прадоўжыў навучанне ў рэальным вучылішчы. У 1919 годзе яго бацька быў прызначаны загадчыкам школы ў вёсцы Прыбар Гарадзецкага сельсавета. У гэтай вёсцы зімой 1920-1921 гадоў Аляксей Мартынаў стаў выкладчыкам лікбеза, а з сакавіка 1921 года працаваў настаўнікам у вёсцы Нікалаеўка.

У маі 1922 года пасля саракадзевяцігадовай службы настаўнікам раптоўна ад інсульту на 65-м годзе жыцця памёр бацька Міхаіл Якаўлевіч.

Параскева Антонаўна вырашыла вярнуцца на радзіму, дзе ў бацькоў быў драўляны домік з прысядзібным участкам.

У Кобрыне Аляксей Мартынаў працаваў чорнарабочым на лесазавадзе і перабіваўся выпадковымі заробкамі, быў сезонным рабочым, займаўся садаводствам на прысядзібным участку.

Клопат аб маці і малодшых дзецях, пастаянны недахоп грошай не дазвалялі маладому чалавеку вучыцца далей, хоць ён і вельмі цягнуўся да ведаў. Імкненне

вучыцца, стаць пісьменным было такім моцным, што ён заняўся самаадукацыяй. Інтарэсы, захапленні былі разнастайнымі і ахоплівалі многія галіны ведаў: літаратуру, публіцыстыку, замежныя мовы,

гісторыю, мастацтва.

Аляксей самастойна вывучыў і добра валодаў англійскай, французкай, нямецкай, польскай і ўкраінскай мовамі, асвоіў эсперанта. Захапляўся чытаннем твораў класікаў сусветнай літаратуры, сам спрабаваў пісаць літаратурныя творы. Аб сур'ёзнасці захаплення

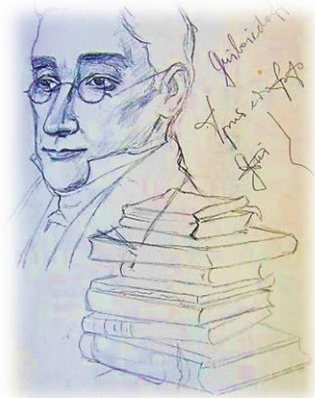
літаратурнай працай сведчыць перапіска з рускімі пісьменнікамі і выдаўцамі, якія жылі ў эміграцыі ў краінах Заходняй Еўропы. Захаваліся пісьмы да яго ад Міхаіла Арцыбашава, Марка Алданава, Міхаіла Асаргіна. Было пасланне і ад Івана Буніна, які ўбачыў у Мартынаве зерне таленту і рэкамендаваў яму не кідаць заняткі літаратурай, але адначасова раіў мець

больш стабільную крыніцу даходаў.

Любоў да літаратуры прайшла праз усё жыццё, творчы шлях Аляксея Мартынава. Самастойныя пробы пра ўвянчаліся з'яўленнем шэрагу цікавых апавяданняў і аповесці. Першая сусветная вайна, жахі, якія перажывалі людзі ў той час, назаўсёды захаваліся ў яго памяці. У дваццаць чатыры гады хлопец напісаў апавяданне «Дух вайны», аповесць «Уладальнік свету», у якіх прадстаўлены яго разважанні аб вайне, спробы выказаць сваё філасофскае светаадчуванне.

У доме Мартынавых захавалася багацейшая бібліятэка ўнікальных кніг, сцены ўпрыгожваюць партрэты любімых пісьменнікаў і паэтаў, што сведчыць аб пачуцці глыбокай павагі да літаратуры, кнігі. Літаратурная і публіцыстычная спадчына самога Аляксея Міхайлавіча і сёння карыстаецца вялікай папулярнасцю ў аматараў літаратуры, краязнаўства, гісторыі.

Талент заўсёды шматгранны. Вось і ў асобе Аляксея Мартынава гэта яркая бачылася. Не апошняе месца ў шырокім спектры захапленняў нашага героя займала маляванне. У сямейным архіве сустракаюцца арыгінальныя карандашныя партрэтныя і гістарычныя замалёўкі, якія здзіўляюць дакладнасцю адлюстравання і падмечанага характару. Гэтыя мініяцюры пераконваюць нас у абгрунтаванасці жадання Міхаіла Якаўлевіча Мартынава паслаць сына вучыцца ў Пецярбургскае мастацкае

вучылішча, але войны і рэвалюцыя паўсталі на шляху да мары.

Аляксея Мартынаў не атрымаў дыплама аб вышэйшай адукацыі, але самаадукацыя зрабіла яго адным з самых адукаваных людзей. Не існавала такога пытання, якое магло б застаць Аляксея Міхайлавіча зняцак. А размаўляць ён мог гадзінамі на самыя розныя тэмы з самымі кампетэнтнымі людзьмі нават у спецыяльных галінах навук.

Пасля ўз'яднання Заходняй Беларусі з БССР у 1939 годзе А. Мартынава ўзялі на працу ў Часовае ўпраўленне Кобрынскага ўезда: спачатку наладжваць службу сувязі, потым арганізоўваць гарадскую бібліятэку, загадваў якой ён да пачатку Вялікай Айчыннай вайны.

А. М. Мартынаў - першы загадчык кобрынскай бібліятэкі. У 1939 годзе пад бібліятэку быў адведзены невялікі драўляны дом па вуліцы Суворова. Сюды былі звезены кнігі і абсталяванне з іншых бібліятэк, на адрас бібліятэкі сталі паступаць пасылкі з кнігамі з ўсходніх раёнаў рэспублікі. Была праведзена неабходная апрацоўка літаратуры, і да канца 1939 года ў бібліятэку прыйшлі першыя чытачы. Атрымалася нават адкрыць невялікую чытальную залу. Да лета 1941 года кніжны фонд налічваў 14 тысяч экзэмпляраў, колькасць чытачоў складала больш за 2.000.

У час фашысцкай акупацыі Мартынава ўдалося пазбегнуць прымусовай мабілізацыі на работы ў Германіі. 3 мая 1942 года ён працаваў клапаўшчыком і бляхаром у будаўнічай фірме. Супрацоўнічаў з падпольшчыкамі і партызанамі, стаў сувязным партызанскага атрада імя Чапаева, выконваў разведвальныя заданні ў тыле ворага,

якія атрымліваў ад оперупаўнаважанага партызанскай брыгады імя Чапаева С. І. Шмырова. Аляксей Мартынаў рызыкаваў жыццём, калі дзякуючы сваёй пісьменнасці і назіральнасці, па заданні штаба Чырвонай Арміі нанёс на карту роднага горада схему размяшчэння варажых дотаў і іншых кропак абароны, таксама месцы дыслакацыі вайсковых злучэнняў фашыстаў і перадаў яе наступаючым савецкім войскам.

Кобрын быў вызвалены ад фашысцкіх акупантаў у ноч на 20 ліпеня 1944 года, а ўжо 22 ліпеня на нарадзе актыву ў райкаме КПБ на Аляксея Мартынава ўсклалі абавязак у самы найкарацейшы тэрмін наладзіць адпаведную работу бібліятэкі. Вырашана было заняць невялікі цагляны асабняк па вуліцы Савецкай. У памяшканні былой кнігарні Мартынаву ўдалося знайсці шмат разнастайных кніг: частка іх была з бібліятэкі, шмат кніг прынеслі жыхары, астатнія - з запасаў крамы. І зноў бібліятэка дзякуючы намаганням Аляксея Мартынава адраділася і пачала працаваць.

У жніўні 1946 года А. М. Мартынаў прызначаны дырэктарам Кобрынскага ваенна-гістарычнага музея імя А. В. Суворова. Само яго назначэнне на гэту пасаду было незвычайным. Справа ў тым, што на кіруючыя, а асабліва пасады ў галіне ідэалогіі, тады ставілі толькі камуністаў, у выключных выпадках – перспектывных камсамольцаў. Мартынаў не быў ні тым, ні другім. І толькі

жыццё даказала, што ўлада не памылілася, назначыўшы дырэктарам музея менавіта Аляксея Міхайлавіча Мартынава, «беспартыйнага бальшавіка».

Домік Суворова дастаўся нашаму герою ў даволі сумным стане. У ліпені 1944 года перад воінамі-вызваліцелямі паўстаў толькі каркас будынка з перакошанымі сценамі і трухлявым гонтавым дахам. Фашысцкія акупанты выкарыстоўвалі яго ў якасці... канюшні. А мясцовыя жыхары ледзь не разабралі будынак на дровы.

Дзякуючы старанням і энтузіязму Аляксея Мартынава ён не толькі ацалеў, але і стаў візітнай карткай Кобрына, атрымаў вядомасць за межамі Беларусі.

Трыццаць два гады Аляксей Міхайлавіч прабыў на «капітанскім мосціку»

музея, усяго сябе аддаваў любімай справе.

Пабываў у шэрагу краін, больш чым у 150 гарадах свету, выкарыстоўваў здабытыя звесткі і экспанаты для папаўнення ўстановы. Аб тым,

як дырэктар папаўняў музей новымі экспанатамі, ходзяць цэлыя легенды. Так, калі ў горадзе Ізмаіле былі знойдзены ядры для гармат далёкага сувораўскага часу, ён паехаў за тысячы кіламетраў і прывёз іх у чамаданах.

Бясцэнную зброю XVIII стагоддзя даставіў з Ленінграда: вёз яе ў рэчавым мяшку ў агульным вагоне цягніка, паклаўшы яго пад галаву замест падушкі, каб не ўкралі па дарозе.

Хоць сувораўскі музей і быў любімым дзіцём Аляксея Мартынава, ён не абмяжоўваўся толькі выкананнем сваіх службовых абавязкаў. Адначасова на працягу амаль сямі гадоў (з 1965 года па 1972 год) на грамадскіх пачатках узначальваў раённае аддзяленне таварыства аховы помнікаў гісторыі і культуры. На гэтай пасадзе ён шмат зрабіў не толькі па захаванні існуючых помнікаў, але таксама і па ініцыяванні работ па ўвекавечанні месцаў, звязаных з гістарычнымі падзеямі на тэрыторыі Кобрыншчыны.

У 1974 годзе да 30-годдзя вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў па ініцыятыве Аляксея Міхайлавіча і пры яго непасрэдным удзеле былі ўстаноўлены 24 абеліскі з мемарыяльнымі дошкамі, прысвечанымі падзеям Вялікай Айчыннай вайны.

Дзякуючы актыўнай дзейнасці Аляксея Міхайлавіча ў 1948 годзе быў заснаваны парк культуры і адпачынку імя А. В. Суварова, першы дырэктар якога Васілій Іванавіч Харытанюк быў блізкім сябрам Мартынава. У 1950 годзе па яго ініцыятыве ўстаноўлены два бюсты Суварова (адзін каля музея, другі ў парку), а ў 1964-м - помнік А. В. Сувараву ў цэнтры горада работы ленінградскага скульптара В. С. Чабатарова.

Аляксе́й Міха́йлавіч правёў вялікую работу па ўстанаўленні даты першага пісьмовага ўпамінення аб горадзе Кобрыве, і яго родны горад нарэшце набыў свой дзень нараджэння.

Мартынаў не толькі збіральнік матэрыялаў пра свой край, але яшчэ і выдатны папулярызатар гэтых ведаў. Імкненне падзяліцца сваімі знаходкамі заахвацілі Аляксея Міха́йлавіча ўзяцца за пяро. Гісторыя нашага горада багата падзеямі, якія ў свой час даследаваў наш зямляк і з уласцівай яму лёгкасцю выказваў на бумазе. Асабліва каштоўна тое, што яго веды заснаваны не толькі на годных увазе публікацыях, а першым чынам, на першакрыніцах: дакументах, архіўных матэрыялах, музейных экспанатах, помніках. Нездарма яго артыкулы сталі першакрыніцай па вывучэнні і асэнсаванні мінулага роднага краю. Пяру А. М. Мартынава былі падуладны ўсе тэмы гісторыі Кобрыншчыны, пачынаючы з падзей першых летапісаў і заканчваючы рэаліямі сучаснага жыцця. Па крупінках сабраныя факты, падзеі, легенды і ўспаміны склалі аснову яго шматлікіх артыкулаў і нарысаў пра родны край. Публікацыі Аляксея Мартынава ў друку гістарычна аргументаваны, заснаваны на пэўных крыніцах, і ў гэтым іх вялікая каштоўнасць.

У Аляксея Міха́йлавіча не было ні навуковай ступені, ні навуковага звання, ні нават вышэйшай адукацыі, але ён быў чалавекам энцыклапедычных ведаў. Асновы сваёй сапраўды выключнай эрудыцыі А. Мартынаў набыў ва ўпартай працы над кнігамі, часопісамі, архіўнымі дакументамі. Здзіўляе і ўражвае глыбіня яго таленту, шырыня спектру даследаванняў, працаздольнасць, апантанасць даследчыка. Пры гэтым кожны гістарычны факт

скрупулёзна правяраўся і ўдакладняўся, а любое напісанае слова было ўзважана, абдуманна. Шматгадовая карпатлівая праца ў архівах, уласныя назіранні, зносіны са старажыламі, шырокія веды ў вобласці лінгвістыкі зрабілі вынікі краязнаўчых даследаванняў нашага земляка цікавымі, пазнавальнымі, папулярнымі і карыснымі.

Сціплы, але мудры, стрыманы, але настойлівы, А. М. Мартынаў падумаў такія пласты гістарычнага матэрыялу, што могуць пазайздросціць і прафесіяналы-гісторыкі. Трэба адзначыць, што краязнаўчая дзейнасць Аляксея Міхайлавіча дазволіла запоўніць «белыя» старонкі гісторыі горада, кобрынскага краю.

Нездарма гараджане называлі Мартынава «жывой гісторыяй Кобрына». Усё, што адбывалася ў горадзе, не праходзіла міма яго, ён быў сведкам усяму. Ды і ўвогуле, гэты чалавек да самых маленькіх драбніц ведаў гісторыю кожнай вуліцы, кожнага старога дома і паступова стаў захавальнікам гісторыі горада, дзе нарадзіўся, вырас і адбыўся як асоба.

Архівы А. М. Мартынава, якія ён карпатліва збіраў, дапамаглі ў выданні галоўнай кнігі Кобрыншчыны - гісторыка-дакументальнай хронікі «Памяць. Кобрынскі раён». У кнізе шмат артыкулаў, якія напісаў Аляксей Міхайлавіч.

І на пенсіі А. М. Мартынаў, нягледзячы на ўзрост, не збавіў тэмп дзейнасці на абраным шляху. Па спрэчных пытаннях гісторыі да яго звярталіся як у своеасаблівае бюро даведак.

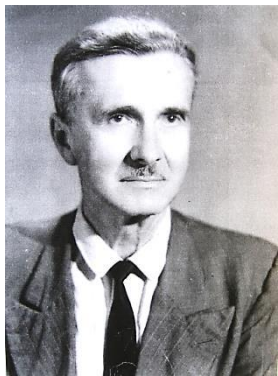
Пераймаючы сувораўскія традыцыі, А. М. Мартынаў

умацоўваў дух, стамляючы цела. Мала хто ведаў, што, захварэўшы сухотамі лёгкіх у трыццацігадовым узросце, ён вылечыўся самастойна галаданнем і з таго часу да ўрачоў больш не звяртаўся.

Абавязковым элементам яго жыцця сталі ёга і плаванне. Адзіным сродкам перасоўвання па вуліцах горада, прычым да апошніх дзён жыцця, служыў яму ровар.

Высокі інтэлект, дыпламатычнасць, уменне аб'ектыўна ацаніць магчымасці кожнага чалавека, тактоўнасць у зносінах, тонкі гумар, а часам і лёгкая іронія прыцягвалі да яго людзей. Ён ніколі нікога не крыўдзіў і не прыніжаў. Прысутная сціпласць не дазваляла Мартынаву прасіць для сябе і за сябе. Але, калі трэба было папрасіць ці вырашыць пытанне на карысць агульнай справы, роўных яму ў гэтым не было.

15 лістапада 1999 года ў 95-гадовым узросце Аляксей Міхайлавіч

Мартынаў памёр.

За актыўную краязнаўчую работу ён узнагароджаны медалём імя Н. К. Крупскай, мноствам грамат, імяннымі падарункамі.

За шматгадовы ўдзел у культурна-асветніцкай рабоце, вялікі ўклад у вывучэнне і прапаганду гістарычнай спадчыны Кобрыншчыны, актыўную жыццёвую пазіцыю і ў

связі з 710-годдзем горада Кобрына Аляксей Міхайлавіч Мартынаў у 1997 годзе ўдастоены звання «Ганаровы грамадзянін горада Кобрына» (рашэнне Кобрынскага гарадскога выканаўчага камітэта № 534 ад 16.09.1997).

Памяць пра А. М. Мартынава не згасла. На доме, дзе ён жыў (вуліца Чырвонаармейская, 39), усталявана мемарыяльная дошка.

Імем Мартынава названа адна з новых вуліц горада.

Працуюць у горадзе арганізацыі, у вытокаў якіх ён стаяў - установа сувязі, бібліятэка. Паспяхова развіваецца ваенна-гістарычны музей імя А. В. Суворова, якому Аляксей Міхайлавіч Мартынаў даў жыццё і доўгія гады знаходзіўся ў яго руля, і які сёння шырока вядомы і ў Рэспубліцы Беларусь, і далёка за яе межамі.

Але, безумоўна, лепшая ўзнагарода - добрая памяць пра яго ў сэрцах кабынчан.

У 2014 годзе ўся грамадскасць Кобрыншчыны адзначыла 110-годдзе з дня нараджэння Аляксея Міхайлавіча Мартынава. У Кобрынскім ваенна-гістарычным музеі імя А. В. Суворова адбылося святочнае мерапрыемства «У нагу з ХХ стагоддзем», прысвечанае гэтай даце. Ушанаваць памяць неардынарнага чалавека, захавальніка гісторыі Кобрыншчыны прыйшлі людзі, якія ведалі яго асабіста, прыхільнікі яго дзейнасці. Успаміналі юбіляра і ў цэнтральнай раённай бібліятэцы, дзе да асобы А. М. Мартынава ставяцца з асаблівай павагай. На базе сярэдняй школы № 1 г. Кобрына адбылася важная падзея для краязнаўцаў Кобрыншчыны - раённыя краязнаўчыя чытанні, прысвечаныя знакамiтаму земляку. Аляксей Міхайлавіч і яго сям'я ў свой час мелі самае прамое дачыненне да гэтай установы: тут у свой час працаваў яго бацька, тут вучыўся ён сам і яго будучая жонка.

У 2019 годзе прайшла навукова-практычная канферэнцыя «Мартынаўскія чытанні», якая сабрала гісторыкаў, краязнаўцаў, прадстаўнікоў духавенства і грамадскіх арганізацый. Канферэнцыю прымеркавалі да 115-годдзя з дня нараджэння Аляксея Міхайлавіча Мартынава. Дарэчы, мерапрыемства вырашана зрабіць рэгулярным. Запланавана праводзіць яго раз у пяць гадоў - да юбілейных дат з дня нараджэння нашага знакамiтага земляка.

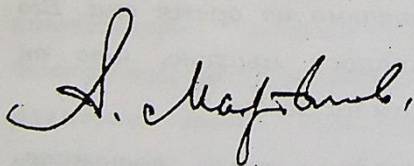
Краязнавец з Вялікай літары - такі тытул па праве носіць старэйшы даследчык Кобрыншчыны Аляксей Міхайлавіч Мартынаў, які пакінуў багатую спадчыну, глыбокі след у гісторыі горада і ў душах кабрынчан. Выдатны кіраўнік, гісторык, публіцыст, ганаровы грамадзянін горада Кобрына, ганаровы член рэспубліканскага грамадства аховы помнікаў гісторыі і культуры. Вялікі інтэлектуал, найцікавейшы субяседнік, старэйшы жыхар Кобрына, проста добры, сціплы, з тонкім гумарам і тонкім густам чалавек.

Легендарны для нас, кабрынчан, чалавек. Жыхары Кобрына ўдзячны лёсу за тое, што ў горадзе жывуць такія ўнікальны даследчык і летапісец, як А. М. Мартынаў. Менавіта на такіх людзях, як ён, неаб'якавых, сапраўдных патрыётах, трымаецца наша зямля. Пажадаем жа, каб і наступныя пакаленні любілі і вывучалі наш край так, як гэта рабіў **АЛЯКСЕЙ МІХАЙЛАВІЧ МАРТЫНАЎ**.

расшатавшие и ослабившие их власть и недавнее монолитное единство, что поработенный мир труда, наконец оправившись от длительной летаргии, снова воспрял, обрел уверенность в своих силах и, наконец, осуществил в мировом масштабе вещее предсказание об экспроприации экспроприаторов.

После этого в книге судеб человеческих открылась новая глава, полностью непохожая на все предыдущие.

1928 год

А.М.Мартынов

У 24 гады А. Мартынаў напісаў апавяданне «Дух вайны»

Отметки о реэвакуации:

Получил извещение о дне выезда на родину _____
 _____ дня 192 ____ г. от _____

Внесен под № 228 в списке за № _____ Пленбе-
 жа _____ дня _____ 192 ____ г.

Включен в эшелон № _____
 отправляющийся _____ дня _____ из _____

Направление _____

Примечание: о всех задержках в пути, с указанием их причин делается отметка.

№ 228

БИЛЕТ БЕЖЕНЦА

Выдан из Рогачевского
Пленбежа

Фамилия, имя и отчество главы беженской
 семьи Мартынов
Михаил Яковлевич

Временно проживает:

в губернии Томской уезда Рогачевского
 городе-селе и т. п. вол. Торосицкой
дер. Трисоф

и подлежит реэвакуации:

в Троицкую губ.
 уезд дер. Косин

Орша, тип Лерина и Рабиновича тел. № 77.

КМС
 Inv. 3582.

8-20-25.

«Многоточье» Творец

г. Мартынова,

Вот как писал «Великий» творец сам и в 20-е
написал, если бы он не был так велик. В нем
1900 году, тем же самым - великим именем. Как
бы, разрываясь, и во всем автору и тогда же
защитил. Близко тому, чтобы окончательно отгородить
себя. Но фактом творчеством, тем же как в
идеальном рабстве, тем же самым, тем же самым
Великий в. Великий и великий творец в
идеальном, своем великом творчестве. Как
идеальном, своем великом творчестве. Как
идеальном, своем великом творчестве. Как
идеальном, своем великом творчестве. Как

идеальном, своем великом творчестве. Как
идеальном, своем великом творчестве. Как
идеальном, своем великом творчестве. Как
идеальном, своем великом творчестве. Как
идеальном, своем великом творчестве. Как
идеальном, своем великом творчестве. Как
идеальном, своем великом творчестве. Как
идеальном, своем великом творчестве. Как
идеальном, своем великом творчестве. Как
идеальном, своем великом творчестве. Как

идеальном, своем великом творчестве. Как
идеальном, своем великом творчестве. Как
идеальном, своем великом творчестве. Как
идеальном, своем великом творчестве. Как
идеальном, своем великом творчестве. Как
идеальном, своем великом творчестве. Как
идеальном, своем великом творчестве. Как
идеальном, своем великом творчестве. Как
идеальном, своем великом творчестве. Как
идеальном, своем великом творчестве. Как

идеальном, своем великом творчестве. Как
идеальном, своем великом творчестве. Как
идеальном, своем великом творчестве. Как
идеальном, своем великом творчестве. Как
идеальном, своем великом творчестве. Как
идеальном, своем великом творчестве. Как
идеальном, своем великом творчестве. Как
идеальном, своем великом творчестве. Как
идеальном, своем великом творчестве. Как
идеальном, своем великом творчестве. Как

идеальном, своем великом творчестве. Как
идеальном, своем великом творчестве. Как
идеальном, своем великом творчестве. Как
идеальном, своем великом творчестве. Как
идеальном, своем великом творчестве. Как
идеальном, своем великом творчестве. Как
идеальном, своем великом творчестве. Как
идеальном, своем великом творчестве. Как
идеальном, своем великом творчестве. Как
идеальном, своем великом творчестве. Как

идеальном, своем великом творчестве. Как
идеальном, своем великом творчестве. Как
идеальном, своем великом творчестве. Как
идеальном, своем великом творчестве. Как
идеальном, своем великом творчестве. Как
идеальном, своем великом творчестве. Как
идеальном, своем великом творчестве. Как
идеальном, своем великом творчестве. Как
идеальном, своем великом творчестве. Как
идеальном, своем великом творчестве. Как

с. К. Сурганов

4. 11. 1920. Сурганов

В. Смирнов, 9-й класс Vinome (part XVI)

Ваш рецензия "Игра" будет напечатан в лит. Нед. "Лит."
если Вы согласны разрешить некоторым редакционным
/чего-то исключений/ поправки. Но подумайте ли
также о другом: как называть: как будет "Игра" не
столь похвально.

Почетный "Дух войны" или "Великий дух войны"?
Или нет - это дело.

Надпись напечатать. Как назвать его в журнале.

с уважением

Мих. Сурганов

Саша

2.3.28

Становящая водзывы аб літаратурнай творчасці А. Мартынова ў пісьмах М. Арцібашава, М. Асаргіна

Х А Р А К Т Е Р И С Т И К А

на Мартынова А.М. связного партизанской бригады им. Чапаева Брестского вооружения, члена подпольной антифашистской организации г. Кобрина, с 1941 г. по 1944 г., 21 июля.

- В этот период тов. Мартынов А.М. выполнял следующие задания.
1. Доставал и пересылал попольщикам с немецкого склада ядохимикаты, которыми были отравлены племенные лошади /около 80 шт./ в г.Кобрине и в Городце, а также ядохимикаты и мыло для сан.обработки партизан.
 2. В октябре 1943 г. составил и передал партизанской бригаде им. Чапаева через связную Кравчук О.В. план г. Кобрина с нанесенными на нем оборонительными пулеметными точками, артиллерийскими -зенитными установками и расположением воинских частей гарнизона в г.Кобрине. Командование бригады этот план передало в штаб Брестского партизанского соединения.
 3. Доставал и переправлял партизанам копировальную бумагу, мелки-каменты.
 4. Постоянно своевременно предупреждал о готовящихся гитлеровцами операциях против партизан: блокадах, облавах.
 5. Распространял в г.Кобрине листовки со сводками Совинформбюро.

Все поручения и задания партизанской бригады им. Чапаева тов. Мартынов выполнял честно и добросовестно.

Бывший командир партизанской

бригады им. Чапаева

Бывший комиссар парт.бригады им. Чапаева

Бывшая связная парт.бригады им. Чапаева,

член подпольной антифашистской органи-

зации дер.Турной

Кравчук О.В. удостоверяю

Секретарь Кобринского

горисполкома

Кравчук О.В.

Секретарь Кобринского

горисполкома

Галасюк К.С.
Образцов М.С.
Кравчук О.В.

А.В. Саува

КОПИЯ.

РЕШЕНИЕ

Исполкома Кобринского Райсовета депутатов трудящихся
30 июля 1946 г. № 520
гор. Кобрин.

Об организации Кобринского историко-краеведческого музея имени Суворова.

Исполком Райсовета решил:

1. Утвердить директоров историко-краеведческого музея имени Суворова тов. Мартынова Алексея Михайловича с 4 августа 1946 года и обязать его:
 - а/ установить контакт с главным архитектором области т. Леоновым в части составления проекта и сметы на сооружение постаментов и бюста Суворову, а также внешнего оформления дома Суворова,
 - б/ комплектовать штат музея;
 - в/ установить связь с соответствующими организациями Минска, Ленинграда и Москвы с целью получения экспонатов для музея.

Председатель
Исполкома Райсовета
Секретарь
Исполкома Райсовета

Исполком Райсовета

/ ДАШЕНКО /

/ Пастушенко /

314

СВЕДЕНИЯ

№ записи	Дата			Сведения о приеме на работу и увольнении
	Год	Месяц	Число	
1		2		
8.	1/ix-1945	ноябрь	4	Работала инвентаризатором в Кобрынском Унтерфельдском районе по-прежнему до моего счастливой
9.	4/ii-1946	ноябрь		Зав. Районной кузьмушки

О РАБОТЕ

3	работу, перемещения по (с указанием причин)	4	На основании чего внесена запись (документ, его дата и номер)
	инвентаризатором инвентаризатора		Выписка №14 от 9/ii-45г.
	инвентаризатора инвентаризатора		Формальные Кобрын
	инвентаризатора инвентаризатора		Файлов. Ген. инв. № 30/ii-1946г.
	инвентаризатора инвентаризатора		г. Кобрын.
	инвентаризатора инвентаризатора		Бичмор (1961)

БІБЛІАГРАФІЧНЫЯ МАТЭРЫЯЛЫ

ПРАЦЫ А. М. МАРТЫНАВА

1. **Аб нашым** музеі : славутыя месцы раёна / А. Мартынаў // Камуністычная праца. – 1976. – 10 чэрвеня.

2. **Адкуль** пайшоў горад... / А. Мартынаў // Камуністычная праца. – 1972. – 11 студзеня.

Да 685-годзя г. Кобрына.

3. **Бежанская** эпапея / А. М. Мартынаў // Памяць. Кобрынскі раён : гісторыка-дакументальная хроніка. – Мінск, 2002. – С.79.

4. **Беженская** эпопея : страницы истории / Алексей Мартынов // Кобрынскі веснік. – 1999. – 28 крас., 19 крас., 26 мая, 9 чэрв. ; Кобрин-информ. – 2009. – 2 июля, 13 авг.

Как отразилась Первая мировая война на судьбах жителей Кобрынщины начала XX столетия.

5. **Биография** юбиляра / А. Мартынов // Кобрынскі веснік. – 1995. – 12 верасня. - С. 2.

К 60-летнему юбилею СШ № 2 г. Кобрына - о школе-юбиляре и об истории образования в Кобрине с начала XX столетия.

6. **Боль** глыбокага тылу / Алексей Мартынаў // Камуністычная праца. – 1989. – 8 ліпеня.

1942 год на Кобрыншчыне.

7. **Во славу** русского оружия : к 175-летию Отечественной войны 1812 года / А. Мартынов // Заря. – 1987. – 6 августа.

8. **Войны** ў гісторыі нашага горада / А. Мартынаў // Камуністычная праца. – 1987. – 26 лютага, 7,10 сакавіка.

9. **Войны** в истории Кобринщины / Алексей Мартынов // Кобрин-информ. – 2009. – 12 февраля, 12 марта.

10. **Впору** бить тревогу, или Как же дошли мы до жизни такой? / А. Мартынов // Кобрынскі веснік. – 1996. – 6 студзеня. – С. 2.

Книготорговое дело в Кобрине.

11. **Вуліца**, якая носіць імя У. І. Леніна / А. Мартынаў // Камуністычная праца. – 1970. – 4 красавіка.

12. **Вымершие** и умирающие профессии: история / А. Мартынов // Кобрин-информ. – 2010. – 1 июля. – С. 6.

О профессиях на Кобринщине: гончары, фонарщики, шабесгои, стекольщики, цегельщики, извозчики, молотобщики.

13. **Вялікі** спіс крывавы / Аляксей Мартынаў // Камуністычная праца. - 1988. - 19 красавіка.

Аб расправах над мірным насельніцтвам у 1942-1943 гадах, у тым ліку в. Каменка, Рэчыца.

14. **Галоўная** плошча : з гісторыі горада / А. Мартынаў // Камуністычная праца. – 1972. – 24 ліпеня.

15. **Дванаццаты** памятны год : да 175-й гадавіны Айчыннай вайны 1812 года / А. Мартынаў // Камуністычная праца. – 1987. – 30 ліпеня. – С. 2.

16. **Дняпроўска-Бугскі** канал / А. М. Мартынаў // Памяць. Кобрынскі раён : гісторыка-дакументальная хроніка. – Мінск, 2002. – С. 419-420.

17. **Довоенные** улицы Кобрин / А. М. Мартынов // Кобрынскі веснік. – 1993. – 9 студзеня. – С. 2.

18. **Дом** Суворова рэстаўруецца / А. Мартынаў // Камуністычная праца. – 1978. – 3 жніўня.

Аб кобрынскім музеі.

19. **Дык** якім быў замак? : старонкі гісторыі / А. Мартынаў // Камуністычная праца. – 1990. – 23 жніўня. – С. 2.

Кобрынскі замак (1597 г.)

20. **3 гісторыі** аховы здароўя на Кобрыншчыне / А. М. Мартынаў // Памяць. Кобрынскі раён: гісторыка-дакументальная хроніка. – Мінск, 2002. – С. 134-136.

21. **3 успамінаў** / А. М. Мартынаў // Памяць. Кобрынскі раён : гісторыка-дакументальная хроніка. – Мінск, 2002. – С. 416-417.

3 успамінаў А. М. Мартынава аб адкрыцці гарадской бібліятэкі ў Кобрыне.

22. **Знамянальная** гадавіна : старонкі гісторыі / А. Мартынаў // Камуністычная праца. – 1989. – 20 чэрвеня.

Да 400-годдзя з дня прысваення Кобрыну магдэбургскага права.

23. **Калі** Кобрын дарыўся...: старонкі гісторыі / А. Мартынаў // Камуністычная праца. – 1987. – 29 студзеня.

24. **Кобрын**: знай свой край / А. Мартынов // Заря. – 1973. – 31 августа. – С. 4.

25. **Кобрынские** гербы / А. Мартынов // Кобрынскі веснік. – 1998. – 23 верасня.

26. **Кобрын**: ліпень 1944-га / А. Мартынаў // Камуністычная праца. – 1989. – 20 ліпеня.

27. **Кобрынская** пошта / А. М. Мартынаў // Памяць. Кобрынскі раён : гісторыка-дакументальная хроніка. – Мінск, 2002. – С. 417-419.

3 гісторыі Кобрынскай пошты.

28. **Кобрынскі** замак / А. М. Мартынаў // Памяць. Кобрынскі раён : гісторыка-дакументальная хроніка. – Мінск, 2002. – С. 39-40.

29. **Кобрынскія** кірмашы: з гісторыі горада / А. М. Мартынаў // Камуністычная праца. – 1990. – 17 сакавіка. – С. 2–3.

30. **Кобрынскія** чыгуначнікі ў рэвалюцыі 1905 года / А. М. Мартынаў // Камуністычная праца. – 1971. – 30 лістапада.

31. **Кобринское** действо: страницы истории / А. Мартынов // Кобрынскі веснік. – 1997. – 8 мая, 14 мая, 21 мая.

Об отправке Суворова из Кобрин в ссылку.

32. **Кобринщина** на географических картах / А. Мартынов // Кобрин-информ. – 2009. – 8 января. – С. 6.

33. **Кому** дарили Кобрин?: рукописи не горят / Алексей Мартынов // Кобрынскі веснік. – 2002. – 14 жніўня. – С. 3.

34. **Конец** «мещанских» улиц / А. Мартынов // Кобрынскі веснік. – 1993. – 5 чэрвеня, 9 чэрвеня, 12 чэрвеня.

Об исчезновении мещанского сословия на Кобринщине.

35. **Крык** души, або Трыумф публічнасці : вяртаючыся да надрукаванага / А. Мартынаў // Камуністычная праца. – 1990. – 20 лютага. - С. 2.

Разважанні аб чарговым пасяджэнні гарадской дыскусійнай трыбуны, прысвечаны пытанням законнасці і правапарадку.

36. **Лёс** архіваў нашага горада : старонкі гісторыі / А. Мартынаў // Камуністычная праца. – 1987. – 6 студзеня. – С. 3.

37. **Мармуровыя** вехі гісторыі: нашы слаўныя даты / А. Мартынаў // Камуністычная праца. – 1979. – 13 верасня.

Аб мемарыяльных дошках, прысвечаных уз'яднанню беларускіх зямель з БССР у верасні 1939 г.

38. **Мартыралог** кобрынскага яўрэйства / А. М. Мартынаў // Памяць. Кобрынскі раён : гісторыка-дакументальная хроніка. – Мінск, 2002. - С. 152-154.

Аб знішчэнні фашыстамі яўрэйскага насельніцтва Кобрына.

39. **Межы** мяняла гісторыя / А. Мартынаў // Камуністычная праца. – 1987. – 7 лютага.

За сваю шматвекавую гісторыю тэрыторыя, якая называецца «Кобрыншчына», шмат разоў істотна мянялася.

40. **«Мещанская** улица»: старонкі гісторыі / А. Мартынов // Кобрынскі веснік. – 1993. – 17, 21 красавіка.

41. **Музею** імя Суворова – 20 год / А. Мартынаў // Камуністычная праца. – 1968. – 14 мая.

42. **Музею** – 30 лет / А. Мартынов // Заря. – 1978. – 9 июня.

43. **Музею** 40 гадоў / А. Мартынаў // Камуністычная праца. – 1988. – 9 мая.

44. **На** «крэсах усходніх» / А. Мартынаў // Камуністычная праца. – 1987. – 6 чэрвеня. – С. 2.

Кобрын у 1915-1927 гг.

45. **На паверхні** і ў глыбіні : ці будучь у Кобрыне археалагічныя раскопкі? / А. Мартынаў // Камуністычная праца. – 1990. – 26 мая.

46. **На парозе** новага часу / А. Мартынаў // Камуністычная праца. – 1987. – 23 чэрвеня. – С. 2.

Кобрын у 1939 годзе.

47. **На переломе** веков: история / А. Мартынов // Кобрин-информ. – 2009. – 11 июня. – С. 26.

Кобрин в конце XIX – начале XX веков.

48. **Непростая** судьба главного памятника города: исторические памятники Кобринщины / А. Мартынов // Кобрин-информ. - 2010. – 16 сентября. – С. 6.

Исторические памятники Кобринщины, в т. ч. памятник в честь победы в Отечественной войне 1812 г.

49. **Новыя** паступленні музея імя Суворова / А. Мартынаў // Камуністычная праца. – 1967. – 9 верасня.

50. **О земле-**кормилице...: страницы истории / А. Мартынов // Кобрынскі веснік. – 1997. – 19, 26 лістапада ; 10, 13, 20, 24 снежня ; 28, 31 студзеня.

О характере землепользования на Кобринщине.

51. **«Одумерщина»:** страницы нашей истории / А. Мартынов // Кобрынскі веснік. – 1997. – 6 жніўня, 13 жніўня.

О водной артерии нашего города – реке Мухавец.

52. **Оккупационные** будни / А. Мартынов // Кобрынскі веснік. – 1995. – 28 красавіка.

53. **Пад** гнетам свастыкі / А. Мартынаў // Камуністычная праца. – 1988. – 30 красавіка, 7 мая.

Кобрын у 1941-1944 гг.

54. **Памяти** кобринского еврейства: страницы истории / А. Мартынов // Кобрынскі веснік. – 1993. – 27 студзеня, 30 студзеня.

55. **Першыя** органы Савецкай улады / А. Мартынаў // Камуністычная праца. – 1976. – 17 лютага.

Кобрынскі павятовы ваенна-рэвалюцыйны камітэт дзейнічаў з 31 ліпеня па 13 верасня 1920 года.

56. **Первая** «Просвита» в Кобрине / Алексей Мартынов // Берестейський край. – 1996. – березень. – С. 3.

В конце 20-х годов в Кобрине возникло украинское культурно-просветительное общество.

57. **Першыя** ахвяры вайны / А. Мартынаў // Камуністычная праца. – 1988. – 14 красавіка.

Першыя гады акупацыі на Кобрыншчыне.

58. **Под гнетом** свастики: история / А. Мартынов // Кобрин-информ. – 2010. – 18 марта, 15 апреля, 6 мая.

Великая Отечественная война на Кобрынщине.

59. **Подых** навалыніцы / А. Мартынаў // Камуністычная праца. – 1987. – 13 чэрвеня. – С. 2.

Напярэдадні 1939 года.

60. **Полонизация**, русификация и прочие «зации»: история глазами современника / А. Мартынов // Кобрынскі веснік. – 1996. – 1, 21, 28 лютага ; 2, 6, 23, 27 сакавіка ; 6, 10, 17, 25 красавіка ; 18, 22 мая ; 15 чэрвеня.

Полонизация – «евреизация».

61. **Полонизация**, русификация и прочие «зации» : история глазами современника / А. Мартынов // Кобрынскі веснік. – 1996. – 1, 21, 28 лютага ; 2, 6, 23, 27 сакавіка ; 6, 10, 17, 25 красавіка ; 18, 22 мая ; 15 чэрвеня.

Германизация.

62. **Полонизация-ополячивание**. / А. Мартынов // Кобрынскі веснік. – 1996. – 1, 21, 28 лютага ; 2, 6, 23, 27 сакавіка ; 6, 10, 17, 25 красавіка ; 18, 22 мая ; 15 чэрвеня.

Ополячивание.

63. **Полонизация**, русификация и прочие «зации» : история глазами современника / А. Мартынов // Кобрынскі веснік. – 1996. – 1, 21, 28 лютага ; 2, 6, 23, 27 сакавіка ; 6, 10, 17, 25 красавіка ; 18, 22 мая ; 15 чэрвеня.

Русификация.

64. **Полонизация**, русификация и прочие «зации»: история глазами современника / А. Мартынов // Кобрынскі веснік. – 1996. – 1, 21, 28 лютага ; 2, 6, 23, 27 сакавіка ; 6, 10, 17, 25 красавіка ; 18, 22 мая ; 15 чэрвеня.

Советизация.

65. **Полонизация**, русификация и прочие «зации» : история глазами современника / А. Мартынов // Кобрынскі веснік. – 1996. – 1, 21, 28 лютага ; 2, 6, 23, 27 сакавіка ; 6, 10, 17, 25 красавіка ; 18, 22 мая ; 15 чэрвеня.

Украинизация.

66. **Полонизация**, русификация и прочие «зации» : история глазами современника / А. Мартынов // Кобрынскі веснік. – 1996. - 1, 21, 28 лютага ; 2, 6, 23, 27 сакавіка ; 6, 10, 17, 25 красавіка ; 18, 22 мая ; 15 чэрвеня.

Белорусизация.

67. **Помнит** Брестчина 1812 год : история / А. Мартынов // Кобрин-информ. – 2009. – 14 мая. – С. 26.

Отечественная война 1812 года, Кобринский бой, памятники.

68. **Потерянное** двадцатилетие : история / А. Мартынов // Кобрин-информ. – 2009. – 15 октября, 10 декабря. – С. 6.

69. **Потерянное** двадцатилетие : к 70-летию воссоединения Западной Беларуси с БССР / А. Мартынов // Кобрынскі веснік. – 2009. – 8 красавіка. – С. 4.

70. «...**Припомним**, как билися деды в двенадцатый памятный год»: рукописи не горят / Алексей Мартынов // Кобрынскі веснік. – 2002. – 3 жніўня. – С. 6.

1812 год на Кобрыншчыне.

71. **Прогулка** по Первомайской улице [Электронный ресурс] / А. М. Мартынов // Мой Кобрин. – Режим доступа: <http://ikobrin.ru/martinov-13.php>. – Дата доступа: 17.07.2018.

72. **Профессии** прошлого / А. Мартынов // Кобрин-информ. – 2010. – 16 сентября. – С. 6.

В безвозвратное прошлое уходят и некоторые профессии, представителей которых в свое время на Кобрыншчыне было немало.

73. **Рэлігія** ў жыцці Кобрыншчыны / А. Мартынаў // Камуністычная праца. – 1990. – 15 мая, 17 мая, 19 мая.

74. **Религия** в жизни Кобрыншчыны: история / А. Мартынов // Кобрин-информ. – 2009. – 12 марта, 2 апреля.

75. **Рождественские** святки в древнем Кобрине / А. Мартынов // Кобрынскі веснік. – 1993. – 6 студзеня. – С. 2.

76. **Рэха** рэвалюцыі ў Кобрыне : да 70-годдзя першай рускай рэвалюцыі / А. Мартынаў // Камуністычная праца. – 1975. – 4 снежня. – С. 4.

77. **Самы** стары дом: з гісторыі Кобрына / А. Мартынаў // Камуністычная праца. – 1967. – 29 жніўня.

78. **Свабоду** прынесла Расія / А. Мартынаў // Камуністычная праца. – 1978. – 12 верасня.

У 4-ым аддзеле экспазіцыі музея адна з тэм прысвечана гераічнай эпапеі вайны 1877-1878 гг.

79. **Свидетель** нашей истории / Алексей Мартынов // Кобринскі веснік.– 1997. –12 красавіка. – С. 2.

Спасский монастырь.

80. **Старейшие** профессии Кобринщины : история / А. Мартынов // Кобрин-информ. – 2011. – 28 апреля. – С. 6.

81. **Старейшие** профессии Кобринщины / Алексей Мартынов // Кобрин-информ. – 2011. – 10 февраля. – С. 6.

О профессиях на Кобринщине: колодезники, гонтари, стрехари, тряпичники, мельники, пильщики, мадьяры, зонтичники, пастухи, дровосеки.

82. **Старейшие** профессии Кобринщины : история / Алексей Мартынов // Кобринскі веснік. – 2011. - 20 студзеня.

О профессиях на Кобринщине: почтальон, комиссионеры, паны, хлебопеки, паробки, повивальные бабки.

83. **Старейшие** профессии Кобринщины / Алексей Мартынов // Кобрин-информ. – 2011. – 27 января. – С. 6.

О профессиях на Кобринщине: прачки, кузнецы, балагулы.

84. **Старейшие** профессии Кобринщины / Алексей Мартынов // Кобрин-информ. – 2010. – 14 октября. – С. 6.

О профессиях на Кобринщине: меднолитейное дело, лодочники, бруковщики, глашатаи, водовозы, трубочисты, жерновщики.

85. **Старейшие** профессии Кобринщины / Алексей Мартынов // Кобринскі веснік. – 1995. – 14 студзеня.

О профессиях на Кобринщине: меднолитейное дело, лодочники, бруковщики, глашатаи, водовозы, трубочисты, жерновщики.

86. **Старейшие** профессии Кобринщины / Алексей Мартынов // Кобринскі веснік. – 1995. – 18 студзеня, 20 студзеня, 21 студзеня.

О профессиях на Кобринщине: прачки, кузнецы, балагулы, колодезники, гонтари, стрехари, тряпичники, мельники, пильщики, мадьяры, зонтичники, пастухи, дровосеки.

87. **Старые** казармы: страницы истории / А. Мартынов // Кобринскі веснік. – 1996. – 21 жніўня.

88. **Сувораў** у Кобрыне / Аляксея Мартынаў // Брэст: літаратурна-мастацкі альманах. – Брэст, 1958. – С. 176–183.

А. В. Сувораў і Кобринскі Ключ.

89. **Суворовский** манёвр через годы...: между прошлым и будущим / Алексей Мартынов // Буг. СЭЗ Брест. – 1997. - № 4. – С. 46-47.

К 50-летию Кобринского музея им. А. В. Суворова.

90. **Судьбоносный** 1939 : история / А. Мартынов // Кобрин-информ. – 2010. –6 января. – С. 6.

91. **Сумбурные** заметки о земле-кормилице Кобринщины / А. Мартынов // Кобринскі веснік. – 1997. – 6, 10, 27 верасня ; 8, 15, 18, 22 кастрычніка.

92. **Так** начиналась война: история / А. Мартынов // Кобрин-информ. – 2010. – 11 февраля. – С. 6.

1941 год на Кобринщине.

93. **Так** создавался музей / А. Мартынов // Кобринскі веснік. – 1993. – 10 сакавіка, 13 сакавіка, 17 сакавіка.

94. **Тем** временем в городе / Алексей Мартынов // Кобринскі веснік. – 2012. – 21 ліпеня. – С.3.

Об освобождении Кобрина.

95. **Три юбіляра** : страницы истории / Алексей Мартынов // Кобрынскі веснік. – 1997. – 4, 11, 22, 29 студзеня ; 5 лютага.

Юбилей: официальное открытие 1 декабря 1846 г. сквозного движения по Московско-Варшавскому шоссе, завершилась реконструкция Днепровско-Бугского канала, 125-летний юбилей начала эксплуатации Московско-Варшавской железной дороги.

96. **У истоков** / А. Мартынов // Кобрынскі веснік. – 1996. – 9, 12, 23, 30 кастрычніка ; 1, 6, 9 лістапада

97. **У Кобрыне 70 гадоў назад** : старонкі гісторыі / А. Мартынаў // Камуністычная праца. – 1990. – 31 ліпеня.

Падзеі савецка-польскай вайны 1919-1920 гг. на Кобрыншчыне.

98. **Уладатрымальнікі** : старонкі гісторыі / Аляксея Мартынаў // Камуністычная праца. – 1990. – 27 сакавіка. – С. 2-3.

99. **Умершие** и умирающие профессии: страницы истории / А. Мартынов // Кобрынскі веснік. – 1995. – 2 лютага, 4 лютага, 11 лютага, 18 лютага

100. **Умолчание** зазорно, или Загубленный мемориал / А. Мартынов // Кобрынскі веснік. – 1994. – 23 лістапада. – С. 2.

Воинские кладбища Первой мировой войны.

101. **Унія** на Кобрыншчыне : старонкі гісторыі / А. Мартынаў // Камуністычная праца. – 1990. – 6 студзеня.

Аб гісторыі ўвядзення ўніяцтва на Кобрыншчыне.

102. **Чем** жили раньше кобринчане?.. : рукописи не горят / Алексей Мартынов // Кобрынскі веснік. – 2002. – 28 снежня.

103. **Что** в имени твоём, улица? / Алексей Мартынов // Кобрынскі веснік. – 2002. – 27 ліпеня.

104. **Што было...** / А. М. Мартынаў // Памяць. Кобрынскі раён : гісторыка-дакументальная хроніка. – Мінск, 2002. – С. 396-397.

З успамінаў А. М. Мартынава аб аднаўленні народнай гаспадаркі ў пасляваенны час.

105. **Юбілярам** – 430 : страницы истории / А. Мартынов // Кобрынскі веснік. – 1993. – 26 чэрвеня.

Деревни Кобрынщины - юбилеры.

106. **Это** наша история / А. Мартынов // Кобрынскі веснік. – 1991. – 22 студзеня.

О судьбах исторических памятников Кобринна.

ПРАЦЫ А. М. МАРТЫНАВА

па тэмах

Ваенна-гістарычны музей імя А. В. Суворова

107. **Аб нашым** музеі: слаўтыя месцы раёна / А. Мартынаў // Камуністычная праца. – 1976. – 10 чэрвеня.
108. **Дом** Суворова рэстаўруецца / А. Мартынаў // Камуністычная праца. – 1978. – 3 жніўня.
Аб кобрынскім музеі.
109. **Музею** імя Суворова – 20 год / А. Мартынаў // Камуністычная праца. – 1968. – 14 мая.
110. **Музею** – 30 лет / А. Мартынов // Заря. – 1978. – 9 июня.
111. **Музею** - 40 гадоў / А. Мартынаў // Камуністычная праца. – 1988. – 9 мая.
112. **Новыя** паступленні музея імя Суворова / А. Мартынаў // Камуністычная праца. – 1967. – 9 верасня.
113. **Суворовский** манёвр через годы...: между прошлым и будущим / Алексей Мартынов // Буг. СЭЗ Брест. – 1997. - № 4. – С. 46-47.
К 50-летию кобринского музея.
114. **Так создавался** музей / А. Мартынов // Кобрынскі веснік. – 1993. – 10, 13, 17 сакавіка.
115. **У истоков** : к 50-летию музея имени А. В. Суворова / А. Мартынов // Кобрынскі веснік. – 1996. – 9, 12, 23, 30 кастрычніка ; 1, 6, 9 лістапада.

Вялікая Айчынная вайна на Кобрыншчыне

116. **Боль** глыбокага тылу / А. Мартынаў // Камуністычная праца. – 1989. – 8 ліпеня.

117. **Вялікі** спіс крывавай / А. Мартынаў // Камуністычная праца. – 1988. – 19 красавіка.

Аб масавых расправах над жыхарамі Кобрыншчыны ў гады Вялікай Айчыннай вайны, спаленых вёсках Каменка, Арол, Барысаўка, Рэчыца.

118. **Кобрын**: ліпень 1944-га / А. Мартынаў // Камуністычная праца. – 1989. – 20 ліпеня.

119. **Оккупационные** будні / А. Мартынов // Кобрынскі веснік. – 1995. – 28 красавіка.

120. **Пад гнетам** свастыкі / А. Мартынаў // Камуністычная праца. – 1988. – 30 красавіка, 7 мая.

Кобрын у 1941-1944 гг.

121. **Першыя** ахвяры вайны / А. Мартынаў // Камуністычная праца. – 1988. – 14 красавіка.

Першыя гады акупацыі на Кобрыншчыне.

122. **Под гнетом свастики**: історыя / Алексей Мартынов // Кобрин-информ. – 2010. – 18 марта, 15 апреля, 6 мая. – С. 6.

123. **Так пачыналася** вайна / Алексей Мартынов // Кобрин-информ. – 2010. – 11 февраля. – С. 6.

124. **Так пачыналася** вайна / А. Мартынаў // Камуністычная праца. – 1988. – 12 красавіка.

125. **Тем временем** в городе / Алексей Мартынов // Кобрынскі веснік. – 2012. – 21 ліпеня. – С. 3.

Об освобождении Кобринна.

1812 год на Кобрыншчыне

126. **Во славу** русского оружия : к 175-летию Отечественной войны 1812 года / А. Мартынов // Заря. – 1987. – 6 августа.

127. **Войны** в истории Кобринщины / А. Мартынов // Кобрин-информ. – 2009. – 12 февраля, 12 марта.

128. **Войны** ў гісторыі нашага горада / А. Мартынаў // Камуністычная праца. – 1987. – 26 лют., 7 сак., 10 сак.

129. **Дванаццаты** памятны год : да 175-й гадавіны Айчыннай вайны 1812 года / А. Мартынаў // Камуністычная праца. – 1987. – 30 ліпеня. – С. 2.

130. **Непростая** судьба главного памятника города: исторические памятники Кобринщины / А. Мартынов // Кобрин-информ. - 2010. – 16 сентября. – С. 6.

Об исторических памятниках Кобринщины, в т.ч. о памятнике в честь победы в Отечественной войне 1812 года.

131. **Помнит** Брестчина 1812 год / А. Мартынов // Кобрин-информ. – 2009. – 14 мая. – С. 26.

Отечественная война 1812 г., Кобринский бой.

132. «...**Припомним**, как бились деды в двенадцатый памятный год» : рукописи не горят / Алексей Мартынов // Кобрынскі веснік. – 2002. - 3 жніўня.

1812 год на Кобрыншчыне.

Вуліцы Кобрына

133. **Вуліца**, якая носіць імя У. І. Леніна / А. Мартынаў // Камуністычная праца. – 1970. – 4 красавіка.

134. **Галоўная** плошча : з гісторыі горада / Аляксей Мартынаў // Камуністычная праца. – 1972. – 24 ліпеня.

135. **Довоенные** улицы Кобрин: страницы истории / Алексей Мартынов // Кобрынскі веснік. – 1993. – 9 студзеня. – С. 2.

136. **«Мещанская** улица» : старонкі гісторыі / А. Мартынов // Кобрынскі веснік. – 1993. – 17, 21 красавіка.

137. **Прогулка** по Первомайской улице [Электронный ресурс] / А. М. Мартынов // Мой Кобрин. – Режим доступа: [http:// ikobrin.ru /martinov-13.php](http://ikobrin.ru/martinov-13.php). – Дата доступа: 17.07.2018.

138. **Что** в имени твоём, улица? / Алексей Мартынов // Кобрынскі веснік. – 2002. – 27 ліпеня.

Старэйшыя прафесіі на Кобрыншчыне

139. **Вымершие** и умирающие профессии: история / Алексей Мартынов // Кобрин-информ. – 2010. – 1 июля. – С. 6.

О профессиях на Кобрыншчыне: гончары, фонаршчыкі, шабесгоі, стекольшчыкі, цегельшчыкі, извозчыкі, молотешчыкі.

140. **Профессии** прошлого / А. Мартынов // Кобрин-информ. – 2010. – 16 сентября. – С. 6.

В безвозвратное прошлое уходят и некоторые профессии, представителей которых в свое время на Кобрыншчыне было не так уж мало.

141. **Старейшие** профессии Кобрыншчыны : история / Алексей Мартынов // Кобрин-информ. – 2011. – 28 апреля. – С. 6.

142. **Старейшие** профессии Кобринщины / Алексей Мартынов // Кобрин-информ. – 2011. – 10 февраля. – С. 6.

О профессиях на Кобринщине: колодезники, гонтари, стрехари, тряпичники, мельники, пильщики, мадьяры, зонтичники, пастухи, дровосеки.

143. **Старейшие** профессии Кобринщины : история / А. Мартынов // Кобрынскі веснік. – 2011. - 20 студзеня.

144. **Старейшие** профессии Кобринщины / Алексей Мартынов // Кобрин-информ. – 2011. – 27 января. – С. 6.

О профессиях на Кобринщине: прачки, кузнецы, балагулы.

145. **Старейшие** профессии Кобринщины / Алексей Мартынов // Кобрин-информ. – 2010. – 14 октября. – С. 6.

О профессиях на Кобринщине: меднолитейное дело, лодочники, бруковщики, глашатаи, водовозы, трубочисты, жерновщики.

146. **Старейшие** профессии Кобринщины / Алексей Мартынов // Кобрынскі веснік. – 1995. – 14 студзеня.

О профессиях на Кобринщине: меднолитейное дело, лодочники, бруковщики, глашатаи, водовозы, трубочисты, жерновщики.

147. **Старейшие** профессии Кобринщины / Алексей Мартынов // Кобрынскі веснік. – 1995. – 18 студзеня, 20 студзеня, 21 студзеня.

О профессиях на Кобринщине: прачки, кузнецы, балагулы, колодезники, гонтари, стрехари, тряпичники, мельники, пильщики, мадьяры, зонтичники, пастухи,

148. **Умершие** и умирающие профессии: страницы истории / Алексей Мартынов // Кобрынскі веснік. – 1995. – 2 лютага, 4 лютага, 11 лютага, 18 лютага.

АБ ЖЫЦЦІ І ДЗЕЙНАСЦІ

А. М. МАРТЫНАВА

Долготович, Б. Д. Мартынов Алексей Михайлович / Б. Д. Долготович // Почётные граждане белорусских городов / Б. Д. Долготович. - Минск, 2008. - С. 31.

Мартынаў Аляксей Міхайлавіч // Памяць. Кобрынскі раён : гісторыка-дакументальная хроніка. – Мінск, 2002. - С.437-438.

Мартынов Алексей Михайлович // Бібліяпанарама / УК «Абласная бібліятэка імя М. Горкага», аддзел бібліятэказнаўства. - Брэст, 2015. – Вып. 19. - С. 17, 18.

Гребенников, О. Мундир Николая I: у нас и в Эрмитаже / Олег Гребенников // Заря. - 2019. - 27 апреля. — С. 24.

Директор Кобринского военно-исторического музея имени А. В. Суворова А. М. Мартынов на протяжении многих лет собирал музейные предметы для музеев БССР.

Кузина, С. Площадка для исследователей истории малой родины / Светлана Кузина // Кобрин-информ. – 2019. – 3 октября. – С. 4.

20 сентября во Дворце культуры прошла первая научно-практическая конференция «Мартыновские чтения», которую запланировано проводить каждые 5 лет.

Курачук, С. Краязнавец з вялікай літары / Святлана Курачук // Кобрынскі веснік. – 2019. – 21 жніўня. – С. 4.

У Кобрынскай цэнтральнай раённай бібліятэцы сабраны на папяровых і электронных носьбітах шэраг матэрыялаў-даследаванняў пра А. М. Мартынава.

Курачук, С. Личность в истории малой родины / Светлана Курачук // Кобрин-информ. – 2019. – 15 августа (№ 33). – С. 4.

К 115-летию со дня рождения А. М. Мартынова. К 80-летию со дня основания Кобринский центральной районной библиотеки.

Курачук, С. Славутыя імёны маёй малой радзімы / Святлана Курачук // Кобрынскі веснік. – 2019. – 23 лістапада. – С. 9.

Кобрынская цэнтральная раённая бібліятэка – у ліку пераможцаў рэспубліканскага конкурсу «Славутыя імёны маёй малой радзімы».

Курачук, С. Імем тваім ганарымся / Святлана Курачук // Заря. – 2019. – 14 декабря. – С. 10.

Сергеев, И. Хранитель истории / Иван Сергеев // Заря. – 2019. – 25 сентября. – С. 7.

Научно-практическая конференция «Мартыновские чтения» прошла в Кобрине.

Бурдыка, В. Захавальнік гісторыі / Вячаслаў Бурдыка // Народная трыбуна. – 2016. – 11 лістапада. – С. 11.

Летапісцам Кобрыншчыны лічаць Аляксея Міхайлавіча Мартынава.

Дубіна, Л. Служыў ён музам сэрца ўвесь свой век / Людміла Дубіна // Кобрынскі веснік. – 2014. – 30 жніўня. – С. 3.

Да 110-годдзя з дня нараджэння А. М. Мартынава.

Казакова, А. В ногу с XX веком / Анна Казакова // Кобрин-информ. – 2014. – 28 августа. – С. 7.

В музее состоялся вечер памяти, посвящённый 110-летию со дня рождения А. Мартынова.

Рысь, Е. Он нам пример, как слышать мира пульс... / Елена Рысь // Кобрин-информ. – 2014. – 21 августа. – С. 6, 7.

110-летию со дня рождения А. М. Мартынова посвящается.

Рысь, Е. Все дороги ведут в Храм муз... / Елена Рысь // Кобрин-информ. - 2010. - 20 мая (№ 20). - С. 4.

Бабенко, Е. Историк, краевед, администратор / Елена Бабенко // Кобринскі веснік. – 2009. – 22 жніўня. – С. 2.

Бабенко, Е. В. Муза Клио глазами летописца / Е. В. Бабенко // Кобрин-информ. – 2009. – 8 января.

Сушко, Э. Алексею Михайловичу Мартынову посвящается : стихотворение / Эмилия Сушко // Кобринскі веснік. – 2009. – 22 жніўня. – С. 2.

Петровская, М. Волей судьбы и людей / Мария Петровская ; фото Анатолия Шугая // Кобринскі веснік. – 2006. - 23 верасня. – С. 3.

Рысь, Е. Лелея память края своего / Елена Рысь // Кобрин-информ. – 2006. – 28 сентября. – С. 3.

У истоков Кобринского военно-исторического музея стоял А. М. Мартынов.

Вержбицкая, В. Личность в истории Кобрина / Виктория Вержбицкая // Кобрин-информ. – 2004. – 11 ноября. – С. 3.

Историку и краеведу посвящается // Вечерний Брест. - 2004. - 27 августа.

Рысь, А. Захавальнік гісторыі / Алена Рысь // Краязнаўчая газета. – 2004. - № 36 (верасень).

Рысь, Е. Хранитель истории / Елена Рысь // Кобрынскі веснік. – 2004. – 18 жніўня. – С. 2.

Хільчук, М. І яшчэ пра Аляксея Мартынава... / Марыя Хільчук // Кобрынскі веснік. - 2004. - 25 жніўня.

Макарук, О. Жасмин с ароматом истории : хранитель вечности / Ольга Макарук // Заря. – 2003. – 19 июня.

Аб узнагароджанні А. М. Мартынава Ганаровай граматай Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь : пастанова Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь, 26 кастр. 1999 г., № 1661 // Рэспубліка. – 1999. – 2 лістапада.

Алексей Михайлович Мартынов : [некролог] // Кобрынскі веснік. – 1999. – 20 лістапада.

Жывой гісторыяй свайго горада называюць жыхара Кобрына А. М. Мартынава // Голас Радзімы. - 1995. - 7 снежня.

Суцук, А. Слово о старшем товарище : А. М. Мартынову – 90 лет / А. Суцук // Кобрынскі веснік. – 1994. – 24 жніўня.

Бібліяграфічныя выданні цэнтральнай раённай бібліятэкі

Краязнавец з Вялікай літары : біябібліяграфічны паказальнік / УК «Кобрынская цэнтральная раённая бібліятэка», аддзел абслугоўвання і інфармацыі ; склад. С. Д. Курачук. - Кобрын, 2014. – 48 с : фат.

Ганаровыя грамадзяне горада Кобрына. **Мартынаў Аляксей Міхайлавіч** // Імі ганарыцца Кобрыншчына. Ганаровыя грамадзяне кобрынскага краю : біябібліяграфічны даведнік / Кобрынская РЦБС, цэнтральная раённая бібліятэка, аддзел абслугоўвання і інфармацыі ; склад. гал. бібліёграф С. Д. Курачук. – Кобрын, 2020. – С. 15-22 : фат. – (Серыя «Імёны на карце Кобрыншчыны»).

120 гадоў з дня нараджэння А. М. Мартынава (1904) // Зводны Каляндар дат і падзей Кобрыншчыны : краязнаўча-бібліяграфічны каляндар на 2021-2025 гг. / Кобрынская раённая цэнтралізаваная бібліятэчная сістэма, цэнтральная раённая бібліятэка, аддзел абслугоўвання і інфармацыі ; склад.: С. Д. Курачук, Л. С. Дардзюк. – Кобрын, 2020. – С. 129.

Візітная картка горада : бібліяграфічны паказальнік да 70-годдзя з часу заснавання Кобрынскага ваенна-гістарычнага музея імя А. В. Суварова / Кобрынская РЦБС, цэнтральная раённая бібліятэка, аддзел абслугоўвання і інфармацыі ; склад. С. Д. Курачук. – Кобрын, 2016. – 28 с. : фат.

Краязнаўцу і гісторыку прысвячаецца : каляндар урачыстасцей да 110-годдзя з дня нараджэння А. М. Мартынава / УК «Кобрынская цэнтральная раённая бібліятэка», аддзел абслугоўвання і інфармацыі ; склад. С. Д. Курачук. – Кобрын, 2014. – 8 с : фат.

Летапісец Кобрынскага музея : зборнік артыкулаў А. Мартынава аб ваенна-гістарычным музеі / Кобрынская цэнтральная раённая бібліятэка, аддзел абслугоўвання і інфармацыі ; склад.: С. Д. Курачук, Л. П. Сысоева. - Кобрын, 2014. – 80 с.

Памяць сэрца : тэма Вялікай Айчыннай вайны ў публікацыях А. М. Мартынава / УК «Кобрынская цэнтральная раённая бібліятэка», аддзел абслугоўвання і інфармацыі ; склад.: С. Д. Курачук, Л. П. Сысоева. - Кобрын, 2014. – 84 с.

Стаяў у вытокаў... : буклет аб установах горада Кобрына, да якіх меў дачыненне А. М. Мартынаў / УК «Кобрынская цэнтральная раённая бібліятэка», аддзел абслугоўвання і інфармацыі ; склад. Ю. П. Пракапук , рэд. С. Д. Курачук.- Кобрын, 2014.

Ад заснавання - да дзён сённяшніх : кніжка-раскладка да 75-годдзя Кобрынскай цэнтральнай раёнай бібліятэцы / УК «Кобрынская цэнтральная раённая бібліятэка», аддзел бібліятэчнага маркетынгу ; склад. Т. А. Галавейка. – Кобрын, 2014.

«Асоба ў гісторыі Кобрына» : Аляксей Міхайлавіч Мартынаў // Каб не абарвалася нітка памяці... : нарыс аб краязнаўцах Кобрыншчыны / Кобрынская цэнтральная раённая бібліятэка, аддзел абслугоўвання і інфармацыі ; склад. гал. бібліёграф С. Д. Курачук.– Кобрын, 2009. - С. 2-12 : фат.

Живая історыя горада Кобрына : Алексей Михайлович Мартынов / Кобрынская цэнтральная раённая бібліятэка. – Кобрын, 1998. – 5 с. – Библиография : 34 назв.

АЛФАВІТНЫ ПАКАЗАЛЬНІК ПРАЦ

Аб нашым музеі	1, 107	Довоенныя вуліцы Кобрына	17, 135
Адкуль пайшоў горад	2	Дом Суварова рэстаўруецца	18, 108
Бежанская эпопея	3	Дык якім быў замак?	19
Беженская эпопея	4	3 гісторыі аховы здараў на Кобрыншчыне	20
Біяграфія юбіляра	5	3 успамінаў	21
Больш глыбокага тылу	6, 116	Знамянальная гадавіна	22
Во славу рускага оружыя	7, 126	Калі Кобрын дарыўся	23
Войны ў гісторыі нашага горада	8, 128	Кобрын	24
Войны в історыі Кобрынцыны	9, 127	Кобрынскія гербы	25
Впору бить тревогу, или как же дошли мы до жизни такой?	10	Кобрын: ліпень 1944- га	26, 118
Вуліца, якая носіць імя У.І. Леніна	11, 133	Кобрынская пошта	27
Вымершыя і уміраючыя прафесіі	12, 139	Кобрынскі замак	28
Вялікі спіс крывавай	13, 117	Кобрынскія кірмашы	29
Галоўная плошча	14, 134	Кобрынскія чыгуначнікі	30
Дванаццаты памятны год	15, 129	Кобрынское действо	31
Дняпроўска-Бугскі канал	16	Кобрынщина на геаграфических картах	32

Кому дарили Кобрин?	33	Непростая судьба главного памятника города	48, 130
Конец «мещанских» улиц	34	Новыя паступленні музея імя Суворова	49 112
Крык душы, або Трыумф публічнасці	35	О земле-кормилице	50
Лёс архіваў нашага горада	36	«Одумерщина»	51
Мрамуровыя вехі гісторыі	37	Оккупационные будни	52, 119
Мартыралог кобрынскага яўрэйства	38	Пад гнетам свастыкі	53, 120
Межы мяняла гісторыя	39	Памяти кобринского еврейства	54
«Мещанская улица»	40, 136	Першыя органы Савецкай улады	55
Музею імя Суворова – 20 год	41, 109	Первая «Просвіта» в Кобрыне	56
Музею – 30 лет	42, 110	Першыя ахвяры вайны	57, 121
Музею 40 гадоў	43, 111	Под гнетом свастики	58, 122
На «крэсах усходніх»	44	Подых навалыніцы	59
На паверхні і ў глыбіні	45	Полонизация, русифи- кация и прочие «зации»: (Евреизация)	60
На парозе новага часу	46	Полонизация, русифи- кация и прочие «зации» (Германизация)	61
На переломе веков	47	Полонизация- ополячивание	62

Полонизация, русификация и прочие «заци» (Русификация)	63	Рэха рэвалюцыі ў Кобрыне	76
Полонизация, русификация и прочие «заци»: (Советизация)	64	Самы стары дом	77
Полонизация, русификация и прочие «заци»: (Украинизация)	65	Свабоду прынесла Рася	78
Полонизация, русификация и прочие «заци»: (Белорусизация)	66	Свидетель нашей истории	79
Помнит Брестчина 1812 год	67, 131	Старейшие профессии Кобринщины	80-86, 141-147
Потерянное двадцатилетие	68	Старые казармы	87
Потерянное двадцатилетие	69	Сувораў у Кобрыне	88
«...Припомним, как билися деды в двенадцатый памятный год»	70, 132	Суворовский манёвр через годы	89, 113
Прогулка по Первомайской улице	71, 137	Судьбоносный 1939	90
Профессии прошлого	72, 140	Сумбурные заметки о земле-кормилице	91
Рэлігія ў жыцці Кобрыншчыны	73	Так начиналась война	92, 123
Религия в жизни Кобринщины	74	Так создавался музей	93, 114
Рождественские святки в древнем Кобрине	75	Тем временем в городе	94, 125

Три юбиляра	95		
У истоков	96, 115		
У Кобрыне 70 гадоў назад	97		
Уладатрымальнікі	98		
Умершие и умирающие профессии	99, 148		
Умолчание зазорно, или Загубленный мемориал	100		
Унія на Кобрыншчыне	101		
Чем жили раньше кобринчане?	102		
Что в имени твоём, улица?	103, 137		
Што было	104		
Юбилярам – 430	105		
Это наша история	106		

АЛФАВІТНЫ СПІС ПЕРЫЯДЫЧНЫХ ВЫДААННЯЎ, МАТЭРЫЯЛЫ З ЯКІХ УКЛЮЧАНЫ Ё ПАКАЗАЛЬНІК

Берестейський край

БугСЭЗ Брест

Вечерний Брест

Голас Радзімы

Заря

Камуністычная праца

Кобрын-информ

Кобрынскі веснік

Краязнаўчая газета

Народная трыбуна

Рэспубліка

ЗМЕСТ

АД СКЛАДАЛЬНІКА	3
БІАГРАФІЧНЫ НАРЫС	6
ДАКУМЕНТЫ З СЯМЕЙНАГА АРХІВА	20
БІБЛІАГРАФІЧНЫЯ МАТЭРЫЯЛЫ	26
Працы А. М. Мартынава	26
Працы А. М. Мартынава па тэмах	39
<i>Ваенна-гістарычны музей імя А.В. Суворова</i>	39
<i>Вялікая Айчынная вайна на Кобрыншчыне</i>	40
<i>1812 год на Кобрыншчыне</i>	41
<i>Вуліцы Кобрына</i>	41
<i>Старэйшыя прафесіі Кобрыншчыны</i>	42
Аб жыцці і дзейнасці А. М. Мартынава	44
АЛФАВІТНЫ ПАКАЗАЛЬНІК ПРАЦ	50
АЛФАВІТНЫ СПІС ПЕРЫЯДЫЧНЫХ ВЫДАННЯЎ	54

Даведачнае выданне

Краязнавец з вялікай літары

Біябібліяграфічны паказальнік
да 115-годдзя з дня нараджэння
Аляксея Міхайлавіча Мартынава

Складальнік
Курачук Святлана Дзмітрыеўна

Камп'ютарная вёрстка С. Д. Курачук
Камп'ютарны дызайн вокладкі П. С. Грыневіч

На беларускай, рускай мовах

Надрукавана на камп'ютарна-выдавецкай сістэме Кобрынскай
цэнтральнай раённай бібліятэкі

Вул. Маршала Жукава, 12, 225306, Кобрын
Цэнтральная раённая бібліятэка дзяржаўнай установы культуры
«Кобрынская раённая цэнтралізаваная бібліятэчная сістэма»
E-mail kobrinlib@gmail.com
www.krcls.by